

BügelHajema

Plek voor ideeën

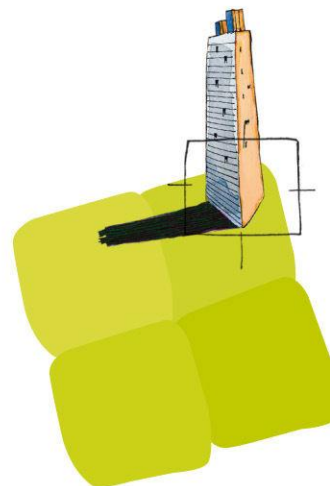
Ecologische inventarisatie Ter Apel, Rundedal

Kader

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig project te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 16 februari 2016 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Plangebied

Het plangebied bestaat uit een aantal percelen gelegen aan de zuidrand van Ter Apel. Twee van deze percelen zijn in agrarisch gebruik (het afgelopen seizoen als maisakker). Een ander perceel betreft een strook met ruigte vegetatie met in de zuidelijke punt een verhoging. Permanent oppervlaktewater is aanwezig in de vorm van meerdere sloten en watergangen (waaronder de beek De Runde), variërend in breedte en diepte. In het plangebied zijn diverse opgaande groenstructuren aanwezig, waaronder (veelal jonge) bomen en struiken. In het plangebied staan geen gebouwen. De beoogde plannen bestaan uit het (in verschillende fase) realiseren van maximaal 40 woningen en een waterpartij.

Impressie plangebied (16 februari 2016)

Flora- en faunawet

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als onder het strenge beschermingsregime.

Inventarisatie

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) via Quickscanhulp.nl (© NDFF - quickscanhulp.nl 10 februari 2016 15.49.23 uur) blijkt dat uit het plangebied en de omgeving diverse zwaarder beschermde planten- en diersoorten bekend zijn. Het betreffen vaatplanten daslook en gulden sleutelbloem, zoogdieren eekhoorn en steenmarter, enkele vleermuissoorten en meerdere broedvogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Indien van toepassing, worden relevante soorten in navolgende tekst betrokken.

Op het perceel met ruigtevegetatie zijn onder andere de plantensoorten riet, krop-aar, brem, sint-janskruid, boerenwormkruid, Canadese guldenroede, gewone braam, ruwe berk, els, wilg (spec.) en zomereik aangetroffen. Deze plantensoorten duiden op voedselrijke en enigszins zure omstandigheden. In de berm en langs de watergangen zijn eveneens plantensoorten van voedselrijke omstandigheden aangetroffen. Het betreffen onder andere de soorten kruipende boterbloem, smalle weegbree, ridder-zuring, fluitenkruid, riet, pitrus en heermoes. De waarnemingen van de op Quickscanhulp.nl genoemde middelzwaar beschermde plantensoorten daslook en gulden sleutelbloem zijn waarschijnlijk afkomstig uit de nabijgelegen kruidentuin van

Klooster Ter Apel en/of natuurgebieden nabij de Ruiten Aa (gelegen ten noordoosten van Ter Apel). In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en gezien het gebruik van het terrein en de terreingesteldheid ook niet te verwachten.

Wegens het ontbreken van bebouwing en bomen met voor vleermuizen potentiële verblijfplaatsen (zoals holten en scheuren), kan de aanwezigheid van de streng beschermde vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied worden uitgesloten. Door de aanwezigheid van opgaande groenstructuren fungeert het plangebied naar verwachting wel als foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen. Op basis van de terreingesteldheid en Quickscanhulp.nl zijn soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis te verwachten.

Uit de omgeving van Ter Apel is het voorkomen bekend van de middelzwaar beschermde grondgebonden zoogdiersoort grote bosmuis (telmee.nl en zoogdiervereniging.nl). Deze soort komt voor in diverse soorten biotopen zolang er maar enige bedekking aanwezig is. In het plangebied is voor deze soort geschikt leefgebied aanwezig met ruigte vegetatie. Gezien het aanwezige geschikte biotoop en het feit dat de soort in Nederland bezig is met een opmars, kan het voorkomen van de soort in het plangebied niet worden uitgesloten. Geschikt leefgebied of sporen (zoals nesten, burchten, vraatsporen en pootafdrukken) die duiden op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere zwaarder beschermde grondgebonden zoogdiersoorten (zoals steenmarter en eekhoorn) zijn niet in het plangebied aangetroffen en niet te verwachten. Voor een soort als steenmarter is het plangebied wel geschikt als foerageergebied. Daarnaast zijn enkele licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel, mol, konijn, bosmuis, veldmuis, huisspitsmuis, en rosse woelmuis, in het plangebied te verwachten.

Jaarrond beschermde broedvogelnestplaatsen (van bijvoorbeeld roofvogels en uilen) zijn niet in het plangebied aangetroffen. Het plangebied vormt, gezien het huidige gebruik (maisakker) en de ligging nabij bestaande bebouwing, geen essentieel onderdeel van foerageergebied van broedvogels die mogelijk een jaarrond beschermde verblijfplaats in de ruime omgeving van het plangebied hebben. In de groenstructuren zijn meer algemeen voorkomende broedvogels zoals vink, winterkoning, houtduif, merel en fazant broedend te verwachten. Daarnaast is een weidevogel als Kievit hooguit op de maisakker broedend te verwachten.

Een deel van het oppervlaktewater is met behulp van een groot fijnmazig schepnet (model RAVON) bemonsterd (een deel van het water was bedekt met een laagje ijs en kon daardoor niet worden bemonsterd). Bij de bemonstering is in de beek De Runde

de niet beschermde vissoort blankvoorn aangetroffen. Beschermde vissoorten zijn niet aangetroffen. Gezien bekende verspreidingsgegevens en de aanwezigheid van geschikt biotoop kan de aanwezigheid van een beschermde vissoort (zoals kleine modderkruiper) op basis van deze ene bemonstering in de winter echter niet worden uitgesloten (telmee.nl en Brouwer et al. 2008). In de perceelsloten zijn geen waarnemingen gedaan van vissen. Wegens het ontbreken van geschikt biotoop wordt het voorkomen van beschermde vissoorten hier ook niet verwacht.

Het oppervlaktewater vormt geschikt voortplantingsbiotoop voor licht beschermde amfibieënsoorten als bastaardkikker, gewone pad en bruine kikker. Overwintering van amfibieën is te verwachten in de waterbodem en onder de strooisellaag en ruigte. Geschikt leefgebied voor zwaarder beschermde amfibieën ontbreekt in het plangebied.

Voor beschermde ongewervelden en reptielen is geen geschikt biotoop aanwezig binnen en direct rond het plangebied.

Toetsing

In plangebied is geschikt leefgebied voor de middelzwaar beschermde grote bosmuis aangetroffen. Om na te gaan of deze soort daadwerkelijk in het plangebied voorkomt, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Soortgericht muizenonderzoek wordt uitgevoerd met inloopvallen (dit zijn vallen waarin de muis levend wordt gevangen en na determinatie weer wordt vrijgelaten). Dergelijk onderzoek wordt bij voorkeur in de periode augustus-oktober uitgevoerd (in die periode zijn de populatiedichtheden en daarmee de vangkansen het grootst).

De aanwezigheid van de zwaarder beschermde vissoort kleine modderkruiper kan eveneens niet worden uitgesloten in het plangebied. Om hierover zekerheid te krijgen, is aanvullend onderzoek nodig. Voor vissen wordt dit onderzoek bij voorkeur in de periode april-juni uitgevoerd. Onderzoek in een andere periode van het jaar vraagt een grotere onderzoeksinspanning.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord. Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te verstoren of te vernietigen (artikel 11 en artikel 12 Ffw). Om verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen, dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen broedgevallen aanwezig zijn. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwe-

zig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde amfibieën- en/of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet.

Als gevolg van de ontwikkelingen verandert het plangebied niet van waarde als foera-geergebied voor vleermuizen en steenmarter.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. Onder de Natuurbeschermingswet 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Natuurbeschermingswet 1998 een externe werking kent.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (dat tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland wordt genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2009 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de gronden zijn niet aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. De afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde gebied uit de Natuurbeschermingswet 1998 is circa 15 km. Dit betreft het Natura 2000-gebied

Lieftinghsbroek. Het meest nabijgelegen beschermde gebied in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur ligt op een afstand van circa 400 m ten oosten van het plangebied. Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

Toetsing

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Voor uitvoering van het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Uit de ecologische inventarisatie komt verder naar voren dat in het kader van de Flora- en faunawet wel een noodzaak bestaat voor het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar grote bosmuis en beschermde vissen. Op basis van de resultaten van het aanvullend onderzoek wordt beoordeeld of de beoogde ontwikkelingen negatieve effecten hebben op grote bosmuis en/of vissen. Ook kan naar voren komen dat het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig is.

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met nestelende vogels. Verstoring van broedgevallen (in gebruik zijnde nesten) van vogels dient te worden voorkomen.